

*Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas
Pirmininkas*

12.9.2024

Biudžeto komiteto
pirmininkui
Johanui Van Overtveldtui
BRIUSELIS

Tema: Laiško forma išdėstyta nuomonė dėl 2025 finansinių metų Europos Sąjungos
 bendrojo biudžeto – visi skirsniai (2024/0176(BUD))

Gerb. pirmininke,

vykdant nurodytą procedūrą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui buvo pavesta pateikti nuomonę Jūsų komitetui. 2024 m. liepos 24 d. koordinatorių posėdyje komitetas nusprendė pateikti šią nuomonę laiško forma.

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas apsvarstė šį klausimą 2024 m. rugsėjo 12 d. posėdyje. Per šį posėdį komitetas nusprendė paraginti atsakingą Biudžeto komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus.

Pagarbiai

Borys Budka
Pirmininkas

Christian Ehler
Pranešėjas

PASIŪLYMAI

1. Primena ITRE komiteto nuomonę dėl 2025 m. ES biudžeto gairių ir ragina parengti plataus užmojo biudžetą, kuriame daugiausia dėmesio būtų skiriama Europos konkurencingumo pasaulio ekonomikoje stiprinimui, atviro strateginio Sąjungos savarankiškumo rėmimui ir priklausomybės nuo nepatikimų ES nepriklausančių valstybių pagrindiniuose pramonės sektoriuose mažinimui; visapusiškai remia dvejopą skaitmeninę ir žaliąją pertvarką ir sieki iki 2050 m. pereiti prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, kaip nustatyta Europos žaliajame kurse; ragina skirti pakankamai ir patikimų išteklių atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtrai, elektros tinklų ir ES energijos rinkos jungčių stiprinimui, siekiant užtikrinti saugų ir įperkama energetinį saugumą ir pasiekti mūsų klimato ir energetikos tikslus; pabrėžia, kad siekiant šių tikslų pramonės, skaitmeninės ir energetikos politikos srityse bus labai svarbu skirti pakankamą finansavimą visoms pagal DFP nustatytoms ES programoms įgyvendinti; pabrėžia, kad reikia teikti tvirtą finansavimą Ukrainai, nes ji ir toliau kenčia nuo Rusijos agresijos karo, taip pat turint omenyje jos atstatymo po karo ir integracijos į ES finansavimą;

2. griežtai nepitaria požiūriui, kurį Taryba patvirtino savo pozicijoje (2024 m. liepos 17 d.) dėl Komisijos 2025 m. ES biudžeto projekto ir kuriame daugiausia dėmesio skiriama strateginių ES programų lėšų mažinimui; mano, kad šie vėliausi planai sumažinti išlaidas tiesiogiai prieštarauja 2024–2029 m. strateginei darbotvarkei ir naujos Komisijos, kuri turi vykdyti 2025 m. Sąjungos biudžetą, politinėms gairėms; laikosi nuomonės, kad Tarybos pozicija neatspindi didėjančių iššūkių, su kuriais Europa susiduria ekonominiu, socialiniu, aplinkos ir geopolitiniu požiūriu, ir yra nusivylęs, kad siūlomas lėšų mažinimas vėl sutelkiamas į DFP 1 išlaidų kategoriją (bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika), kuri yra svarbiausia ES biudžeto dalis siekiant užtikrinti Europos konkurencingumą pasaulyje, dvejopą skaitmeninę ir žaliąją pertvarką ir sieki neutralizuoti poveikį klimatui;

3. prieštarauja Tarybos pozicijai papildomai sumažinti ES mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimą 450 mln. EUR įsipareigojimų asignavimų, didžiąją dalį siūlomo sumažinimo (400 mln. EUR) imant iš programos „Europos horizontas“ biudžeto; primena, kad strateginėje darbotvarkėje nustatytas tikslas „panaikinti augimo, našumo ir inovacijų atotrūkį nuo tarptautinių partnerių ir pagrindinių konkurentų“ „dedant dideles kolektyvines su investicijomis susijusias pastangas, sutelkiant tiek viešąjį, tiek privatųjį finansavimą“ ir kad į 2024 m. balandžio mėn. specialiojo Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas įtrauktas įsipareigojimas didinti investicijas į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, kad būtų pasiektas 3 proc. BVP išlaidų tikslas, kaip naujojo Europos konkurencingumo susitarimo dalis; pažymi, kad net pagal iš pradžių suderintą programos „Europos horizontas“ biudžetą Sąjunga nesiekė reikiamo įnašo lygio, kad būtų pasiektas 3 proc. išlaidų tikslas; pažymi, kad į naujosios Komisijos politines gaires įtrauktas įsipareigojimas „didinti išlaidas moksliniams tyrimams“; todėl mano, kad šis siūlomas lėšų mažinimas ne tik padarys didelę ilgalaikę žalą Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumams, bet ir pakenks Sąjungos mokslinių tyrimų politikos užmojų patikimumui, gali prisidėti prie Europos mokslininkų protų nutekėjimo ir pristabdys ES pasaulinėse lenktynėse dėl lyderystės mokslo ir technologijų srityje; yra įsitikinęs, kad Europa turi daug daugiau investuoti į mokslinius tyrimus ir inovacijas, kad galėtų toliau pirmauti technologijų srityje tuose sektoriuose, kuriems didžiausią poveikį daro žalioji ir skaitmeninė pertvarka; yra įsitikinęs, kad siūlomas sumažinimas dabar yra ypač nesuprantamas, nes juo dar kartą sumažinamas programos „Europos horizontas“ finansavimas po to, kai jis per paskutiniuosius trejus dabartinės DFP metus buvo sumažintas 2,1 mlrd. EUR, o Taryba tam

pritarė per naujausią DFP peržiūrą; primena, kad svarbu skirti pakankamai išteklių STEP nustatytiems prioritetams remti, kad Europoje būtų skatinamos investicijos į ypatingos svarbos technologijas; mano, kad Parlamentas turėtų laikytis priešingo požiūrio ir remti Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų didinimą, apgalvotai perskirstant panaikintus išsipareigojimus ir likusias ES biudžeto maržas, kad būtų užtikrintas didesnis finansavimas nei pasiūlyta Komisijos 2025 m. biudžeto projekte; pakartoja, kad mano, jog bet kokie su mokslinių tyrimų programomis susiję panaikinti išsipareigojimai turėtų būti tiesiogiai naudojami mokslinių tyrimų programoje, ir mano, kad panaikintų mokslinių tyrimų išsipareigojimų naudojimas palūkanų mokėjimams pagal EURI priemonę yra nepriimtinas.

4. griežtai prieštarauja Tarybos pozicijai sumažinti Europos strateginių investicijų finansavimą daugiau kaip 147 mln. EUR išsipareigojimų, visų pirma drastiškai ir visiškai nepateisinamai 110 mln. EUR (t. y. beveik 50 proc.) sumažinti Europos infrastruktūros tinklų priemonės skaitmeninės ekonomikos sektoriaus daliai skirtą finansavimą po to, kai 2024 m. šiai programai buvo skirtas istoriškai mažas biudžetas; primena, kad strateginėje darbotvarkėje pabrėžiamas „pažangiosios skaitmeninės infrastruktūros“ poreikis, o politinėse gairėse nurodoma, kad „pažangioji skaitmeninė infrastruktūra“ būtina užtikrinant duomenų sąjungos veikimą, įskaitant skubų poreikį diegti gigabitinės infrastruktūros tinklus, kad gyventojams, įmonėms ir viešajam sektoriui būtų galima teikti novatoriškesnes paslaugas ir patenkinti greitesnio, patikimesnio ir duomenims intensyvaus junglumo poreikį; todėl daro išvadą, kad sumažindama šį finansavimą Taryba sąmoningai kenkia Europos ateičiai; taip pat pabrėžia savo prieštaravimą pasiūlymui beveik 7 mln. EUR sumažinti finansavimą Skaitmeninės Europos programai ir daugiau kaip 30 mln. EUR sumažinti programai „InvestEU“ skirtas lėšas; primena, kad strateginėje darbotvarkėje nustatyta, jog siekiant didinti konkurencingumą reikia „dėti dideles kolektyvines su investicijomis susijusias pastangas, sutelkiant tiek viešąjį, tiek privatųjį finansavimą“; atsižvelgdamas į tai mano, kad Parlamentas turėtų bent padėti atkurti šias biudžeto eilutes tiek, kiek iš pradžių buvo pasiūlyta Komisijos 2025 m. biudžeto projekte;

5. griežtai prieštarauja Tarybos pozicijai sumažinti ES bendrosios rinkos finansavimą daugiau kaip 10 mln. EUR, įskaitant 5,5 mln. EUR sumažintą finansavimą Bendrosios rinkos programai (įskaitant MVI) ir beveik 5 mln. EUR sumažintą finansavimą susijusioms decentralizuotoms agentūroms; taip pat prieštarauja pasiūlymui beveik 35 mln. EUR sumažinti ES kosmoso programos finansavimą, visų pirma drastiškam ypatingos svarbos Sąjungos saugaus junglumo programos lėšų sumažinimui; mano, kad Parlamentas turėtų bent padėti atkurti šias biudžeto eilutes tiek, kiek iš pradžių buvo pasiūlyta Komisijos 2025 m. biudžeto projekte;

6. pabrėžia, kad Tarybos siūlomas mažinimas taip pat neigiamai paveiks mūsų horizontalųjį išlaidų tikslą klimato srityje, turint omenyje tai, kad šios programos ir visų pirma programa „Europos horizontas“ prie šio tikslo prisidės daugiau nei dauguma kitų Sąjungos biudžeto dalių;

7. ragina Europos Komisiją ir Tarybą skirti pakankamai lėšų ir darbuotojų visoms Sąjungos agentūroms ir įstaigoms pramonės, mokslinių tyrimų, kosmoso, energetikos ir kibernetinio saugumo politikos srityse, atsižvelgiant į naujus reguliavimo įpareigojimus, didėjančių darbo krūvių ir veiklos išlaidas, įskaitant išlaidas, kurių reikia siekiant užtikrinti aukštą kibernetinio saugumo lygį; ragina Komisiją nuodugniai apsvarstyti naujus reguliavimo įpareigojimus ir padidėjusį darbo krūvį įsigaliojus teisės aktams, jai skirstant išteklius ir darbuotojus savo tarnyboms;

8. griežtai smerkia tai, kad ir toliau nieko nedaroma ir nepateikiama konkrečių naujų idėjų, kaip

plėtoti ES nuosavus išteklius, kurie užtikrintų, kad metinis ES biudžetas būtų mažiau priklausomas nuo valstybių narių įnašų ir būtų galima grąžinti bendrai pasiskolintą sumą pagal NGEU; labai susirūpinęs pabrėžia, kad nesant pažangos dėl nuosavų išteklių vėl mažinamos investicijos į mokslinius tyrimus, nes atliekant DFP peržiūrą buvo susitarta panaudoti panaikintus mokslinių tyrimų įsipareigojimus kaip pagrindinį šaltinį visiems nepadengtų palūkanų mokėjimams, susijusiems su EGADP, finansuoti;

9. prašo Komisijos dėti daugiau pastangų siekiant supaprastinti Sąjungos programas iš galutinių naudotojų perspektyvos, kad būtų sumažintas administracinis paraiškų dėl Sąjungos lėšų teikimo ir jų valdymo sudėtingumas; mano, kad supaprastinimas turėtų būti pagrįstas aiškiais įrodymais, kad jis bus naudingas galutiniams Sąjungos lėšų naudotojams; pabrėžia, kad supaprastinimas yra susijęs su geresniais ir pažangesniais darbo metodais, kartu išlaikant visus standartus, dėl kurių susitarta Tarpinstituciniame susitarime dėl biudžeto klausimų, taip pat Sąjungos biudžeto vykdymo finansiniame reglamente.

PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS

Pranešėjas, prisiimdamas visą atsakomybę, pareiškia, kad negavo informacijos iš jokio subjekto ar asmens, kuris turi būti nurodytas šiame priede pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį.